

مدیر مرخص

الهامی صفا

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده دائره اجتهاد
Adresse: Idjtihad Constantinople

نومرو ۶۸ — ۳۰ مایس ۱۳۲۹

الاجتهاد

آبونه

سنه لك آلتی آیلق
تورکیا ایچین ۴۰ غروش ۲۵ غروش
ممالك اجنیه ایچین ۱۰ فرانق ۶ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره

دوردنجی سنه

حریت فکریه یه خادم ، پنجشنبه کونلری چیقار ، اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی مجموعه

ياقسين ردای ظلمتی برآه نا کهان !
 قالسين سما زمین ايله لب برلب کدر ،
 ویرانه‌سندنه آغلاسين آواره کولکهلر !..
 ۹ مایس ۳۲۸

یوسف ضیا

جنرال « ودرن » ك عسکرینه لطفى :

چون پیر - پوت ك بر منظومه‌سی

دایانیکز ، طوبراق سزك ، کندیکز کدر ، بیکیتلرم !
 آنی بر طاقم کوله‌لره ویره‌جکمیسیکز ؟ یاخود بورادن ده
 زمردین مزارلر آریاچق ، ده‌دا دشمندن سرحت امید
 ایده‌جکمیسیکز ؟
 اهل ظلم واستیدادك حس ایده‌بیله‌جکی سرحت نه‌اوله‌بیلیر ؟
 اومرحتی شو طراقة متادیة حرب ایچنده ایشیدنلر ، اونی شو
 ووروشان چلیك اوزرنده اوقوبکزده ، صوکره ، کیم ایستره
 اومرحتی تسئل ایتسین !

§

اجرت . پاره‌مقابلنده اولدیرن دشمنلردن می قورقیورسکز ؟
 نه‌ولرکزه ، یوردلرکزه می چکیمك ایسته‌یورسکز : باقکر
 آرقه‌کزه ، نه‌ولر آتش ایچنده ، اولککزده ایسه بواشی
 یایالری کوره‌جکسکز... ایشته وادیدن هجوم ایدوب کلیورلر
 هجوملرندن چکینه‌جکمیسیکز ؟ هایدی قورشون یاغموری ودمیر
 طولوسی آنلرک رسم خوش آمدیسی اولسون ؟

§

محارب‌لرک حاکم مطلق اولان الله ایمان واعتماد ایدیکز !
 بز اوله‌بیلر وذاثا مطلقا اوله‌جکز ؛ لکن دوشونکز ، نرده
 بر برینه اوقدر آشنا وصیمی یکی طوبراق برلشمش درکه :
 [۱] آسمان شهید وطن‌پرورک مؤید یا تاغنه شبنملرنی دوکجک
 وقایلر آنک افعالی نقل واعلان ایچین باشلرنی قالدیراجق در ؟

علی رضا سیفی

[۱] « وجودك کیم خبر مایه‌سی خاک وطن دن در ؟
 نه غم راه وطنده چاک اولورسه جور محنتدن »

کمال

قاریلر مقنده

پارسده قونفرانس

نسوانك حق انتخابنه طرفدار جمعیتك كاتب عمومی
 موسیو ژان دو بریل طرفندن پارس طلبه جمعیتده

کوردم : نه حزین نه شهن اوچدی اذانلر ..
 عکس ابتدی درین قبه‌یه تکبیر ايله سجده ..
 کوردم که خطابنده یاقان بر عظمت وار :
 « عفو ایتمه ، دیور ، دشمنی ؛ تحقیره اکیلیمه »

ناموسی ای خیرالایان ؛ شانی پریشان ،
 قوتلری مقهور ایدن ای نسله دشمن !

باق ، دیکله ؛ بو سس بلکه بوکون آه ايله لرزان
 یارین سه سراپا کسلیلر غلظت وحشت
 یکمشلری نسیان ايله اورتمز دوکولن قان ،
 هضم ایتیه‌جک ذاتی یرلرده کی رایت .

ناقوسك او بايقوش سسی صارصارکن اذان
 بر لرزه پر نفرت اوچار هر دامارمدن ؛
 شاهد طوتارم کوکاری بن ، قلبك عصیان
 احضار ایده‌جک نسله بی‌حس ضربانی ..

ای آقشامك افقنده قوشان ، آغلایان آواز !
 ای شرک ازل خنده‌سی ایت خالقه پرداز ،

ای حسلی اذان سسلری ؛ - روجده ترانه‌ك
 وارکن سنی تحقیر ایده‌من . ایتدیره مزلر ..
 آتیه بیاض بر کونشك کولکسی تتره :
 ای شرق ، ای (اذان کولکسی) یوکسل ، سنکم بن !

م . صمد الدین

انتقام

چیلغین دوداقلرمده آتشدن دوشونجه‌لر ،
 بر عشق انتقام ايله پررعه آلرم ؛
 دیز چوکش آغلیور شبر ووجده کولکهلر ،
 غیظمله شمدی کوکاری بن ییقمق ایستهرم !..

کینک باشمده پارلادی قاندن کونشلی ،
 طاقدم زهرلی سونکومه برنجیم خنده فام ؛
 صالدردی افق روجه عصیان آتشلری ،
 نورک دوداقلرمده طوتوشون ای انتقام !..

تا کریم ، سای قلبه دولسون غضب‌لرک ؛
 شمشکلی خنجرمله ییقلسین بوتون جهان !
 کوزلرده بیلدیرملرک اشعاری پارلا سین ،

حسن اداره سیله مکلف اولمق اعتباریله بلدییه مسائله نه قدر علاقه داردر! والده اولدیغدن مکتبده نظافته، قواعد صحیه و تحفظیه درجه اعتداده، صویک بولاشیق اولماسنده، یوللرک تمیز اولمسنده، کندیسکی اکثریا اوده بولمق حیثیتله خانه لرک طرز انشاسیله امراض مستولیه و ساریه دن وقایه سی خصوصنده، زوجه اولمق حسیله ده کوندن کونه متزاید بر صورتده، طوغریدن طوغرییه وبالواسطه فجایع و تأثیرات نخریه سنی کوسترن آققولیزم، کثول مرض اجتماعیسنده، نه درجه مدخلدار، صاحب حق اولدینی ظاهر در، عیاند.

زمین اقتصادیاتده قادین حالی، پک آجیقلیدر. عدالت صرفه نقطه نظر نجه عین مساعی، عین درجه مشر اولمق لازم کلیرکن، رسمی استالستیقلره نظر آ، قادین، محضا قادین اولدینی ایچون، عین ایشده ارکک نصف یومیه سنی آلابیلور. ایش بونکله ده قالمیور، قادین وارکک ایشچی، بر برینک رقیبی دشمنی کسلیور، سرمایه یه و سرمایه دارلره قارشی، استقلاللرینی استحصال و مدافعه ایچین اتحاد و اشتراکری ممکن اوله میور. ایشچی ارکک صنعتدشی قادینه، بر نظر ناخشنودله باقیور، ینه بونکله ده قالمیور، سرمایه داران سندیقه مطالب و دغدغه سندن حکومتک مراقبه و قوتزولندن آزاد اولمق، قورتلوق، یرکراسی، صوبا ضیا و سائر مصارف عمومییه اوزرنده تصرف ایچون، کندی خانه لرنده ایشله مک اوزره، قادینه ایش و یریور. اشته شرائط صحیه و وقایه یی جامع اولمیان، اوله میان مظلّم خانه سنده قادین، مسکینانه حیاتی تأمین ایچون، اوت انجق بونک، بوغایه ایچون چالش دینی بومزارمسی اوده، بوشرائط مساعدیده، چوق کچمیور، خسته لنیور، ونهایت صباوتنده، صبح عمرنده افول ایدیور!

انقلاب کیر موجدلری، ارکانی، روبسپیر، میرابو، قادی، صراحت ارککدن دون عد ایتمشدی. و بو حکملرینک اوغرینه بیکلرجه بلکه میلیونلرجه قربان و یردکری بوغایه مساواته، عدالت مغایرتی دوشونماشدر، دوشونمک استماشدر.

«دنیاده نسوانک حق انتخابی» عنوانیه بر قونفرانس ویرلشدر. رصدخانه لره، دارالفنون معلملکرینه قبول اولتان اووقتلق، غزته جیلک حاصلی هر درلو سر بست مسلکله و تجارتیه سلوک ایده بیلن، صنایع و تجارت اوطه لرینه اعضا انتخاب ایتک و اولمق حقنه مظهر اولان فرانسر قادینک حیات مظلومانه سی حقنه قونفرانسچی شوصورتله اداره کلام ایتمشدر: انکایز فیلسوفی ستوارت میل، برملتک درجه تمدن و تعالیسی، اولمته قادینک وضعیت و حالت اجتماعیه سیله اولچولور، دیمشدر. بوسوز نه قدر طوغری در. ترکلر، حالا قادینلرینی حرمده صاقلیور، عربلرایسه حیوان یرینه طوتیور!

الیوم انکلتزه، اوسترالیا و دانیمارقه ده قادین، مجالس اداره و بلدییه اعضا انتخاب ایتک، و اولمق حقنه مظهر در. جواهر متفه آمریقاده قرق سکر ایالتدن یکریمی سکزی قادینلره بوحق طانیدینی کبی اوچی ده بوسنه قبول ایتمشدر. معافیه بوباده معرکه لر شدتله تمدادی ایدیور. قادین، ارککلر میاننده نفوذ وسطوت صاحبی ذواتی، کندیلرینه، اوغرنده هر شیئی کوزه الدقلری مفکوره یه طرفدار ایدیور و ایتکه چالیشیور. روزولت، سابق رئیس جمهور، مدافع و معینلری اولیور، بر صورتله، که «لکن بیرجوق قادینلر بوحق ایسته میور» یولنده واقع اولان اعتراضه (روزولت) «قادینلردن برا کثرت عظیمه نک، بوحق ایسته مه مه سنی قادین عنعناتی محافظه ایتک ایسته مه سنی قادینک بوحق استحصال ایتک لازم کلدیکنه بر سند اولور چونکه بوقیفت قادینک معنویاتنک ارککلر طرفندن نه درجه تضییق ایدیش اولدینی کوستیر» جوابی ویریور. اسوچ ونور وچده قادین پارلمنتویه اعضا انتخاب ایتک و اولمق حقندن ایکی سنه در، کله نک بتون وسعت معناسیله استفاده ایدیور.

فرانسه ده ایسه قادین، حالا مجالس بلدییه انتخاب اولمغه حاضر صلاحیت کورلیور. حالبوکه قادین، والده، خانه نک

وسطی اوله رق یومیه سی ۳-۲۰۵ فرانسی کچمین
فرانسز قادینی، قیزی، ضرورت معیشتله، اوت بو
کلمده بتون قوتله اصرار ایدرم، مجبورت و ضرورت
حیاتله، فحشیاته کندینی آتور. رسمی استاتستیک،
بر سنه ده یالکز نیورقه ۵۰۰,۰۰۰ فرانسز قیزینک،
محضا فحشیات ایچون کلدیکنی کوستریور. نیورقه ده
بونلرک، آلمان، ایتالیان، ژاپون، چین ولهلی فاحشه لرک
اقامت ایتدکاری محله «فرینچ کیلس» فرانسز قیزی
نامیله توسیم ایدیلور، طبیعیدرکه بوحال، غرورمز
دوقونور، موجب افتخارمز اوله مز. حاکمیت عامه یه مستند
ده موقرات ممالکده وبالخاصه مملکت مزده قادین، منتخب
اولامادینی و بناء علیه هیچ بر نفوذ اجتماعیه مالک اولمدینی
ایچون حق، حقوقی اھمال ایدیلور. مجالس تشریعیه جه،
حکومتجه؛ شکواسی، صوتی ایشیدلمز اولور.

قادینک بقای جنسی ایچون قاتلانیدینی والدلهک، بزی
حرمت و رعایت، بلدیہ مجالسنه اولسون اعضا انتخاب ایتمک
اولنلق حقنی طانیغه اجبار و سوق ایتسه کرک!

یوقاریده کی سوزلر، طوتدیغم نوطلردن، پک ملخص
اوله رق آلدیغم یوقاریده کی سوزلر بو خصوصده غزنه ستونلرینه
کچن بومی وقوعات، اوتوز بوقدر سنه دنبری چکدکارمز، بدن
عثمانی انصافسزجه پارچه لایان، پارچه لیمسنه سیبیت و یرن حاللر
انظار انتباهمزی، بصر بصیرتمزی آچلی، قانغران حاله
کلش، دائما بقید قالدیغمز اجتماعی یارلر مز، متخصص
برطیب اجتماعی حذاقیده آرتق تشخیص و تدایو ایتلمیزی،
قانونک؛ بر زمان معینده جمعیتک قساعت وجدانیه سی
اولدیغی بیلهرک، ادراک و تقدیر ایدرک، ابدی، منسوخ،
مردود معتقدات و قواعددن صیرلملی، صیرلمغه؛ ناجی
چارلر، واسطه لر آرا ملیزی. افراد کی ملل واقوامک،
دولتلرکده طرز حیاتی، شرائط اجتماعیه سنی، ایجابات
زمانه، توفیقه، تجدیدات و مخترعاتی تمثیله مجبوریتلرنی،
مجبوریت قطعیه لرینی بیللم، اکا ایمان ایدم. دولتمز،
ملتیمز، بو حقیقتی ادراک ایتدکجه، بوقابلیتی اظهار ایتدکجه

موقعنی، حاکمیتی، معاذاه مقتدرلره قابلیتیلره دایما ترکه
مجبور اولور.

بناءً علیه هریرده، هر طبقه مخلوقاتده حکمنی دائما
اجرا ایدم کلن بوقهارقانون طبیعتک مغدور حکمی اولمامغه
استعداد و قابلیت کوسترم، شرائط اجتماعیه مز، عصر
حاضر ایجاباتیلر توفیق و بوضورتله رشد مز، اهلیتمیزی
اثبات ایتمک صورتیلر اوروپانک انصافسزجه محکومیتی
اوزرمزدن آتم.

پارس ۱۰ مایس ۱۹۱۳

سلمانه عنبر

اسلامیت قارشیسندنه ملیتلر

ترکک

مملکتیمزک الک زیاده متضرر اولدینی اسبابدن برینی ده
- بلکه اک مهمنی - آکلاشه مامازلر تشکیل ایدور.
(آکلاشه مامازلر) ده بتون افعال و حرکاتیمزک ناظم
مطلق اولان اداره مصلحت و یارینی دوشونمه مک
مرضیمز بر نتیجه سیدر. هیچ بروقت مملکتیمزک مقدراتی
اداره ایدن (اسلامیت، تورکک، عثمانیلر) کی اوچ
بویوک وقعہ اجتماعیه یی علمی و حیات مادییه مطابق
بر صورتده تعریف ایدوب هر نوع قیل و قالی قطعی بر
صورتده اورتدن قالدیرمه یی دوشونمک یا خوددوشونمه مک،
بو اوچ کلمه نیک معانیسنی زمان زمان ایتدیکمز کی تحریف
ایتدک. صمیمی بر صورتده اسلامیت، تورکک،
و عثمانیلرک حدودلرنی چیزوب و وظائف و حقوق
مقابلیه یی تعیین ایتیه اصلا آرزو ایتدک. چونکه، بر
طرفدن سطحی دوشون ملیتپرور تورکک بوحوددولرک
تعیینتی کندی منافع قومیه لرینه مغایر بولویورلر، دیکر
طرفدن مسلمانلرک غیر قابل تقسیم برکل واحددن عبارت
بولوندیغی و (دین و ملت بردر) نظریه سنک اساسات
اسلامیه دن اولدیغی ایلری سورنلرده موضوع بحث اولان
مسئله نیک دینه مغایر، بناءً علیه غیر قابل حل اولدیغی